

om Udvalgets Medlemmer ere blevne enige om at beholde ham. Jeg forstod det ærede Medlem fra Odense saaledes, at han ikke satte særlig Pris paa at beholde Konsulenten, men kunde være ret rede til at opgive ham. Jeg skal henstille til de andre Medlemmer, om det klogeste ikke vilde være at lade denne Konsulent, der er kommen frem, synes jeg, paa en Maade, som ingenlunde vil bidrage til at højne hverken Undervisningen eller Lærernes Stilling, fare og beholde det nuværende Tilsyn, som det er, indtil videre, saa kunde der senere blive Tale om Forandringer. Dette henstiller jeg altsaa til velvillig Overvejelse.

J. Sørensen: Naar jeg er med til at foreslaa, at Afsnit III udgaar, er min Mening væsentlig den, at jeg ikke billiger den Stilling, man giver Skolekonsulenten, hverken den, det oprindelige Lovforslag giver ham, eller den, han vil faa efter de Ændringsforslag, der ere fremkomne fra Udvalget. Jeg er ingenlunde Modstander af, at vi faa en Skolekonsulent, jeg mener, det kan have sin Betydning, men paa den her foreslaaede Maade tror jeg, det ingen Betydning vil faa at oprette en Institution, der kun bliver en Institution af Navn. Man mener jo, at hvis denne Institution udvikles til noget virkeligt, vil den kræve en Del Udgifter, f. Eks. til Løn. Men selv om saa var, saa er man jo ikke altid saa bange for at give lidt mere til Løn. Men mon det saa ikke var muligt, at der paa Kultusministeriets store Budget kunde findes enkelte Beparelser, der kunde veje op med den Løn, der skulde bruges til den paagældende Institution?

Navnlig synes jeg ikke om den Ændring, som Flertallet har foreslaaet til § 27 om, at Skolekonsulenten kun skal tilkaldes, naar Skolekommissionen eller Læreren ønsker det. Lovforslaget var dog paa det Punkt noget bedre, idet han derefter kunde udsendes af Skoledirektionen. Jeg mener, at naar det er en fast Regel, at denne Mand besøger Læreren, kan det faa en Del Betydning, og naar han oven i Købet vælges efter Indstilling af Lærere og Lærerinder i Provstiet, synes jeg, at man har al mulig Betyggelse for, at det bliver en Mand, der saa nogenlunde kan varetage sin Gerning, og under de Omstændigheder synes jeg ikke, man skal være saa bange for at give ham lidt mere Myndighed og større Virkeomraade end efter Udvalgets Flertals Forslag, hvorefter han kun kan tilkaldes i særlige Tilfælde af Skolekommissionen. Sker det virkelig i et enkelt

Tilfælde, vil man faa forfærdelig travlt i Byen og spørge: Gud ved, hvad der nu er i Vejen henne paa Skolen, for nu er denne Skolekonsulent bleven tilkaldt? Det vil give Anledning til Rygter og Misforstaaelser. Er det derimod Regel, at han kommer og besøger vedkommende Lærer, vil den Slags Ting ikke komme frem, og jeg tror, det vilde være betydeligt heldigere. Enten bør man derfor slaa denne Institution ihjel eller ogsaa give den en saadan Udvikling, at den bliver brugbar.

Jeg er heller ikke Tilhænger af den Ændring, Udvalget har foreslaaet, at Præsten skal udgaa som født Medlem af Skolekommissionen. Jeg tror, det vil blive overmaade vanskeligt at erstatte ham. Nu vil man ganske vist mene — og jeg tvivler ikke om, at flere, der have været med til at foreslaa at stryge Præsten, have gjort det af ideelle Grunde —, at han alligevel vil blive valgt til denne Virksomhed. Men det tror jeg ikke, ikke fordi Befolkningen ikke vil vælge ham, det tror jeg, den i ret stor Udstrækning vil, men fordi Præsten i ret stor Udstrækning og i større Udstrækning, end man er tilbøjelig til at tro, vil sige sig fri for denne Bestilling, hvad han jo kan gøre, i alt Fald naar han har haft den i 4 Aar. Man tvinger jo ogsaa sjældent en Mand til at overtage en Virksomhed, som han paa Forhaand ikke er tilbøjelig til at modtage. Og jeg tror, man vil blive meget uheldigt stillet mange Steder paa Landet, hvis man ikke faar Præsten ind i Skolekommissionen. Der findes ikke ret mange Steder Folk, der med Udbytte kunne lede og afholde en Eksamen. Jeg vil ikke sige, at Eksamen i saa Fald vil blive paradisk, ingenlunde, men den vil ikke blive saadan, at man faar Indtryk af, hvad Skolen evner, og hvor mulige Fejl ligge. Denne Ændring vil kun sætte Befolkningen i Forlegenhed rundt omkring i Landet.

Jeg har ikke noget imod, at Præsten ikke er født Formand i Skolekommissionen, og hvor han ikke egner sig til at staa i Spidsen, der vil han saaledes ikke komme til det, og der vil han faa en tilbagetrængt Plads, og heri mener jeg, at man har al mulig ønskelig Garanti mod, hvad man kan kalde Overgreb fra Præstens Side. Det forekommer mig ogsaa, at i Kommuner, hvor et Flertal af Beboerne er imod Religionsundervisning, vil, naar vi ikke have dette særlige Tilsyn, Religionsundervisningen let blive trængt tilbage til et Minimum eller maaske helt forsvinde, og det anser jeg for Uret mod